

ВСТУП ДО СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ

Що таке громада?

1.5.2. ДЖЕЙН АДАМС – засновниця соціальної роботи в громаді

Провідна ідея:

причини соціальних проблем полягають не у внутрішньому світі людини, а в суспільстві і пов'язані з процесами суспільних перетворень.

Внесок:

- становлення функціональної (соціологічної) школи соціальної роботи;
- боротьба за права жінок.

Основні публікації:

- «Демократія і соціальна етика» (1902)
- «Дух юнацтва і міські вулиці» (1909)
- «Двадцять років у Гал Хаузі» (1910)
- «Довга дорога жіночої пам'яті» (1916)

Джейн Адамс (1860-1935)

Джерело: Вступ до соціальної роботи /Ред. Семигіна Т.В., Мигович І.І. Київ: Академвидав, 2005. С. 46-47.

ПІДХОДИ ДО СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ

Мета та завдання соціальної роботи у громаді за визначенням міжнародних науковців та фахівців соціальної сфери

Мета та завдання	Мері Пейн (Mary Richmond)	управління та організація жителів громади для досягнення спільних цілей і для розв'язання проблем, що виникають; спрямована на підвищення соціального благополуччя та поліпшення якості життя усіх громадян шляхом сприяння їхньому взаємодії з установами, які можуть надати їм підтримку, і шляхом розвитку ресурсів спільноти, необхідних для досягнення цих цілей
	М. Бопп і Дж. Бопп (M. Bopp and J. Bopp)	спрямована на надання соціальних послуг, передбачає активну участь громади у процесі вирішення соціальних проблем її жителів
	М. Ромм	робота соціальних служб та соціальних працівників на місцевому рівні спрямована на вирішення соціальних проблем та задоволення потреб представників різних соціальних груп, реалізацію соціальних програм та проектів, громадських ініціатив з метою покращення умов життя жителів громади
	Е. Берн (E. Berne)	завдання діяльності практичного соціального працівника в громаді спрямовані на покращення психосоціального благополуччя клієнтів

Навчальний посібник «Соціальна робота в територіальній громаді»

Наша експертка Пеша І.В. є одним із авторів навчального посібника «Соціальна робота у територіальній громаді», розробленого...

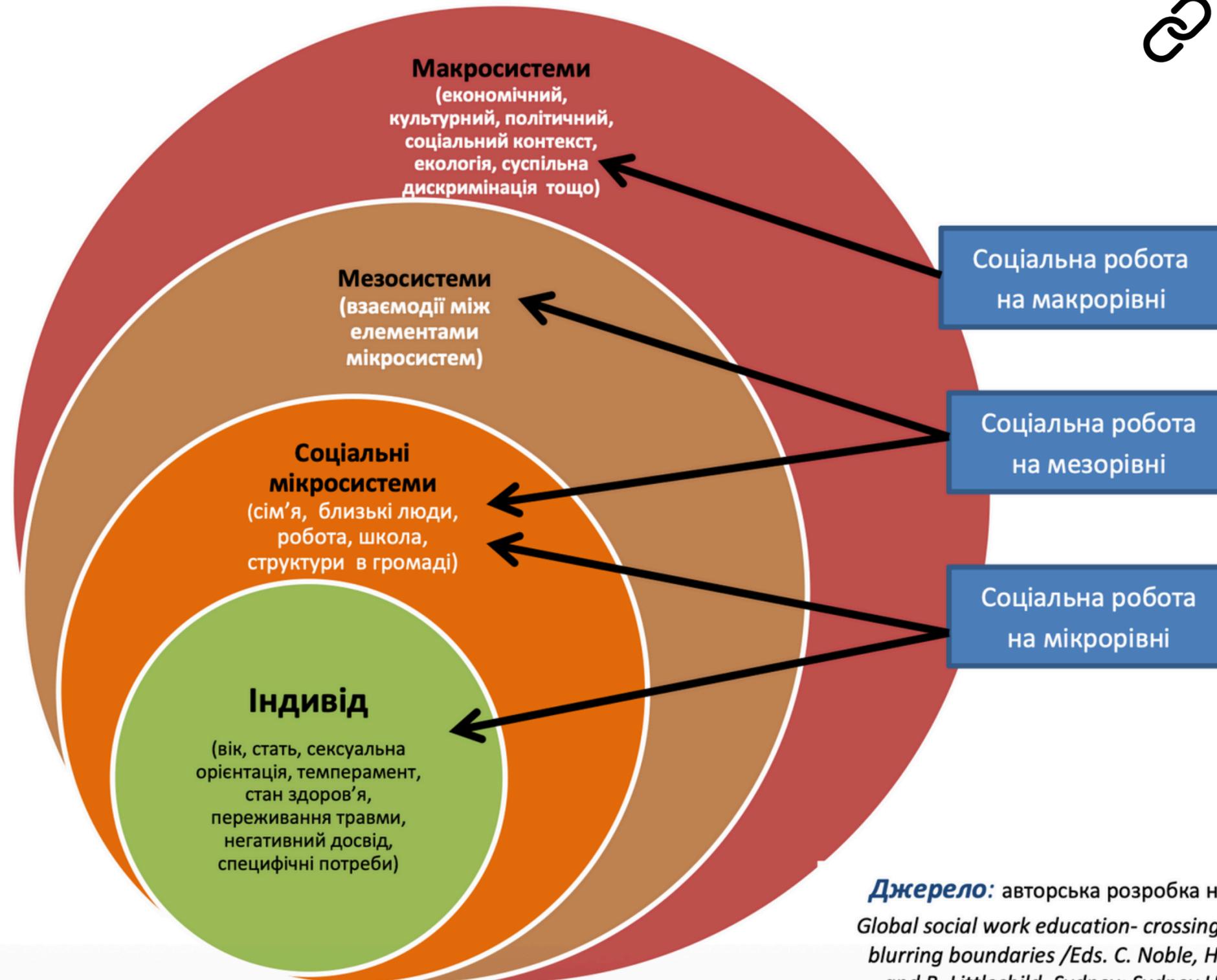
inmol.org

ПІДХОДИ ДО СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ

Участь членів громади	А. Твелветріз (A. Twelvetrees)	передбачає активне залучення людей до розв'язання їхніх проблем та проблем самої громади; зосереджується на побудові ефективних взаємостосунків між індивідами, групами й організаціями в громаді
	Г. Чейнен	безоплатна, самомотивована діяльності жителів громади, щодо організації громадського життя та забезпечення умов життєдіяльності населення. Також включає діяльність органів влади та інших соціальних агенцій, спрямовану на мобілізацію або організацію жителів громади.
Рівні організації	М. Майо (Michael Mayo)	організована на двох рівнях: робота за місцем проживання (з окремими людьми, сім'ями та групами, а також самостійна діяльність окремих мешканців); робота місцевих агенцій або між агенціями (діяльність організована органами влади та/або іншими структурами)
	А. Гідденс (A. Giddens)	реалізується на трьох рівнях: макрорівень (робота з громадою як з об'єктом), мезорівень (робота і групами та сім'ями), мікро-рівень (робота з індивідами з метою вирішення їхніх проблем)

https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf

Джерело: авторська розробка на основі *Global social work education- crossing borders blurring boundaries* /Eds. C. Noble, H. Strauss and B. Littlechild. Sydney: Sydney University Press, 2014. С. 40-68.

Г. СЛОЗАНСЬКА: “соціальна робота в громаді є рівнем соціальної роботи на якому здійснюється інтервенційна діяльність соціального працівника з метою вирішення соціальних проблем, задоволення потреб, розвитку самої громади та її членів”

http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/13712/1/8slozanska_monogr.pdf

Метод	Завдання	Реалізується через:
Індивідуаль- на робота	Вирішення проблеми клієнта шляхом надання йому підтримки та заохочення розібратися у власних труднощах та подолати їх	<ul style="list-style-type: none"> • Ведення випадку (соціальний супровід, кейс-менеджмент) • Каунселінг (соціально-психологічне консультування) • Довготривалий догляд
Групова робота	Надання допомоги клієнту через передачу групового досвіду для розвитку його фізичних і духовних сил, формування соціальної поведінки	<ul style="list-style-type: none"> • Групову консультацію • Групові інтерв'ю • Соціально-психологічний тренінг • Лекції, бесіди, дискусії • Організацію групи взаємодопомоги • Організацію групи соціальної дії тощо
Робота в громаді	Розвиток соціальних зв'язків у місцевій громаді, організація системи взаємодопомоги та кооперації певної групи людей, розробка, впровадження та оцінка ефективності різних соціальних програм, що пов'язані з потребами чи інтересами населення	<ul style="list-style-type: none"> • Надання послуг за місцем проживання (вивчення потреб громади і формування соціальних закладів, розвиток волонтерських програм) • Розвиток самоорганізації громади (пересічні люди визначають свої власні потреби, виробляють рішення і працюють разом, щоб виконати його)

Джерело: Лукашевич М. П., Семігіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика.

Київ: Каравела, 2015. С.89-91.

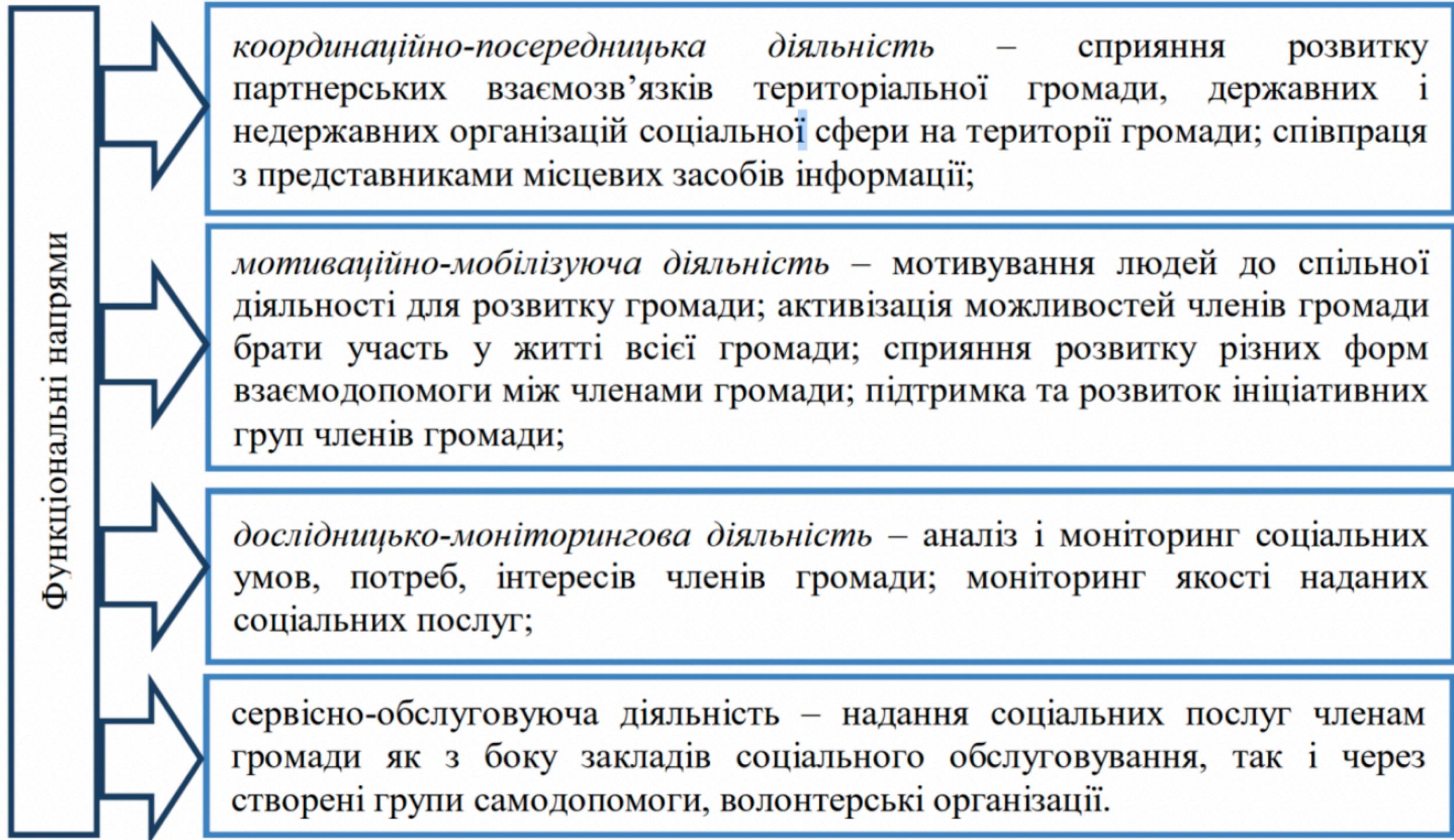
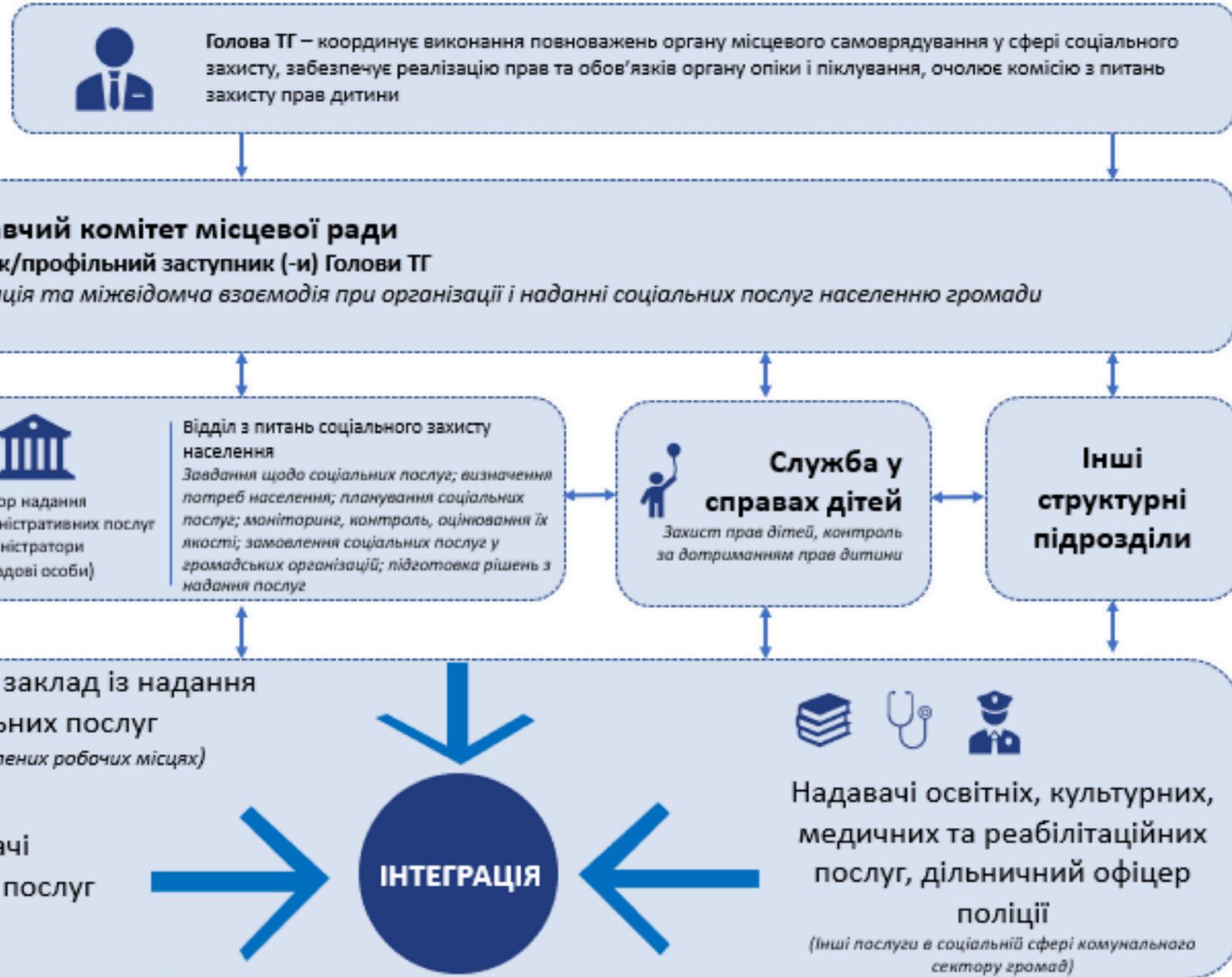

Рис. 2.2.1. Функціональні напрями соціальної роботи в громаді

СОЦІАЛЬНА РОБОТА В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

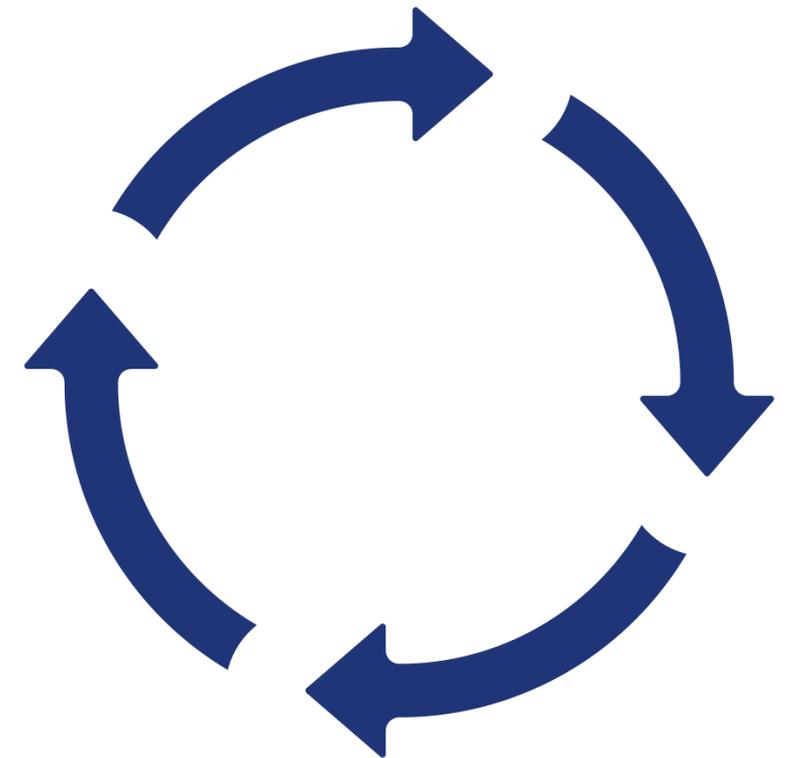
ЗРАЗОК структури ТГ
(соціальна складова)
наказ Мінсоцполітики від
25.02.2019 №282

<https://pidgorodne.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploaded-files/yasnennya-dlya-kerivnikiv-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya.pdf>

**Комплексне впровадження соціальної роботи передбачає
реалізацію
послідовних етапів:**

- **визначення потреб та проблем клієнтів-членів громади;**
- **розробка плану впровадження змін або соціальних проектів/ програм;**
- **пошук ресурсів та партнерів;**
- **впровадження плану змін (соціальних проектів/ програм), надання соціальних послуг;**
- **моніторинг діяльності та оцінка результатів**

Підходи до розв'язання соціальних проблем у громаді

	На основі надання послуг	На основі розвитку громади
Суб'єкти, які визначають проблему	Уряд, державні та громадські організації, спеціалісти	Члени громади
Спосіб вирішення проблеми	Дії організацій та спеціалістів - членам громади	Дії членів громади – членам громади
Основні механізми здійснення змін	Освіта, вдосконалення і впровадження нових послуг, різні види допомоги, створення нових служб	Створення ініціативних груп, економічні і політичні зміни у житті громади
Роль професійних працівників	Основна у процесі прийняття рішень щодо способів вирішення проблеми	Допоміжна (залучаються у якості консультантів)
Особи, відповідальні за прийняття рішень і їх реалізацію	Представники уряду, працівники організацій, спеціалісти на місцях	Місцеві лідери
Контроль за ресурсами з боку громадян	Низький	Високий
Активність членів громади	Низька	Висока

ПРОБЛЕМАТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ЯК ВОНИ ЗМІНИЛИСЬ З 2022 РОКУ?

**кадрові
проблеми**

**інфраструктурні
проблеми**

**проблеми пов'язані з
соціальним капіталом**

**фінансові
проблеми**

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

**ПРОАНАЛІЗУВАТИ СИСТЕМУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
ОДНІЄЇ З ГРОМАД ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ БАЗУЮЧИСЬ НА НАЯВНІЙ
ІНФОРМАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ ДОСТУПІ.**

**ДЛЯ ЦІЄЇ ГРОМАДИ ТАКОЖ ЗАПРОПОНУВАТИ ЩОНАЙЕНШЕ ТРИ
ЗАХОДИ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ, ЯКІ БУЛИ Б СПРЯМОВАНІ
НА ВИРІШЕННЯ ПОТРЕБ ГРОМАДИ.**

**Зробити візуалізацію наявної системи соц. роботи (приклад - слайд
10), а також бути готовими презентувати ідеї заходів.**

Громади в студентів не повинні повторюватись